

MODUŁ / SYLABUS
CYKL KSZTAŁCENIA 2024-2026

Nazwa modułu/przedmiotu:	FARMAKOLOGIA I ORDYNOWANIE PRODUKTÓW LECZNICZYCH	
Kierunek:	PIELĘGNIARSTWO	
Poziom studiów*:	I stopnia (licencjackie) II stopnia (magisterskie)	
Profil kształcenia:	praktyczny	
Rodzaj studiów*:	stacjonarne / niestacjonarne	
Rodzaj zajęć*:	obowiązkowe X uzupełniające ☐ do wyboru ☐	
Rok i semestr studiów*:	Rok studiów*: I X II ☐ III ☐	Semestr studiów*: 1 X 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐
Liczba przypisanych punktów ECTS	2	
Język wykładowy:	polski	
Nazwa Wydziału PSW:	Wydział Nauk o Zdrowiu	
Kontakt (tel./email):	tel. 55 279 17 68 e-mail: dziekanat@psw.kwidzyn.edu.pl	
Rodzaj modułu/ przedmiotu odnoszący się do przygotowania zawodowego*:	• nauki społeczne i humanistyczne ☐ • zaawansowana praktyka pielęgniarska X • badania naukowe i rozwój pielęgniarstwa ☐ • praktyki zawodowe ☐	
Osoba odpowiedzialna za moduł/przedmiot:		
Osoba(y) prowadząca(e):	Według planu studiów	
Formy nakładu pracy studenta		Obciążenie studenta (liczba godzin dydaktycznych)
<i>Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim (wg planu studiów)</i>		
Wykłady (W)		9
Seminarium (S)		
Konwersatoria (K)		15
Ćwiczenia (C)		
Zajęcia praktyczne (ZP)		
<i>Samodzielna praca studenta (wg planu studiów)</i>		14
Obciążenie studenta związane z praktykami zawodowymi (<i>wg planu studiów</i>)		
Sumaryczne obciążenie pracy studenta – ogólna liczba		24 / 38
Liczba punktów ECTS za przedmiot/moduł		2
Metody dydaktyczne	• aktywizująca (case study, metoda przypadków), • praktyczna (ćwiczenia i zajęcia praktyczne).	
Założenia i cel przedmiotu	Nauczenie studentów podstaw racjonalnej farmakoterapii chorego ze szczególnym zwróceniem uwagi na jej indywidualizację oraz farmakokinetykę i uboczne działania leków. Przygotowanie studentów do samodzielnego ordynowania wybranych leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyrobów medycznych na podstawie oceny stanu pacjenta, w tym ordynowania leków zawierających określone substancje czynne, z wyłączeniem leków zawierających substancje bardzo silnie działające, środki odurzające i substancje psychotropowe. Nauczenie studentów zasad ordynowania określonych wyrobów medycznych, w tym wystawiania zleceń albo recept.	

	Kształtowanie postaw profesjonalnego podejścia do strategii marketingowych przemysłu farmaceutycznego i reklamy jego produktów.		
Narzędzia dydaktyczne	Tablica i rzutnik multimedialny, plansze.		
Wymagania wstępne	Wiedza z zakresu farmakologii w zakresie studiów pierwszego stopnia kierunków medycznych.		
Macierz efektów uczenia się dla modułu /przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się oraz formy realizacji zajęć dydaktycznych			
Symbol efektu uczenia się	Student, który zaliczy moduł (przedmiot) wie/rozumie/potrafi:	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się	Forma realizacji zajęć dydaktycznych * wpisz symbol
B.W1.	Omawia mechanizmy działania produktów leczniczych oraz ich przemiany w ustroju zależne od wieku i problemów zdrowotnych.	Egzamin pisemny i/lub ustny	W
B.W2.	Przedstawia regulacje prawne związane z refundacją leków, wyrobów medycznych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego.	Egzamin pisemny i/lub ustny	W
B.W3.	Omawia zasady ordynowania produktów leczniczych zawierających określone substancje czynne, z wyłączeniem leków zawierających substancje bardzo silnie działające, środki odurzające i substancje psychotropowe, oraz określonych wyrobów medycznych, w tym wystawiania na nie recepty lub zleceń.	Egzamin pisemny i/lub ustny	W
B.W4.	Wymienia objawy i omawia skutki uboczne działania leków zawierających określone substancje czynne.	Egzamin pisemny i/lub ustny	W
B.U1.	Dobiera i przygotowuje zapis form recepturowych leków zawierających określone substancje czynne, na podstawie ukierunkowanej oceny stanu pacjenta.	Kolokwium ustne, Realizacja zleconego zadania	K
B.U2.	Interpretuje charakterystyki farmaceutyczne produktów leczniczych.	Kolokwium ustne, Realizacja zleconego zadania	K
B.U3.	Ordynuje leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne oraz wystawia na nie recepty lub zlecenia.	Kolokwium ustne, Realizacja zleconego zadania	K
B.U4.	Dobiera i zleca środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne w zależności od potrzeb pacjenta.	Kolokwium ustne, Realizacja zleconego zadania	K
K.1.	Dokonuje krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych.	Przedłużona obserwacja	K
K.2.	Formułuje opinie dotyczące różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgania porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.	Przedłużona obserwacja	K
K.3.	Okazuje dbałość o prestiż związany z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i solidarnością zawodową.	Przedłużona obserwacja	W/K
K.4.	Rozwiązuje złożone problemy etyczne związane z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i wskazuje priorytety w realizacji określonych zadań,	Przedłużona obserwacja	K
K.5.	Ponosi odpowiedzialność za realizowane świadczenia zdrowotne.	Przedłużona obserwacja	K
K.6.	Wykazuje profesjonalne podejście do strategii marketingowych przemysłu farmaceutycznego i reklamy jego produktów.	Przedłużona obserwacja	W/K
*W-wykład; S-seminarium; K -konwersatoria; Ć-ćwiczenia; ZP-zajęcia praktyczne; PZ-praktyki zawodowe;			

PRZYKŁADOWE METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

w zakresie wiedzy (wykłady/konwersatoria): egzamin ustny (*niestandaryzowany, standaryzowany, tradycyjny, problemowy*); egzamin pisemny – student generuje / rozpoznaje odpowiedź (*esej, raport; krótkie strukturyzowane pytania /SSQ/; test wielokrotnego wyboru /MCQ/; test wielokrotnej odpowiedzi /MRQ/; test dopasowania; test T/N; test uzupełniania odpowiedzi*),

w zakresie umiejętności (ćwiczenia/konwersatoria): Egzamin praktyczny; Obiektywny Strukturyzowany Egzamin Kliniczny /OSCE/; Mini-CEX (mini – clinical examination); Realizacja zleconego zadania; Projekt, prezentacja

w zakresie kompetencji społecznych: esej refleksyjny; przedłużona obserwacja przez opiekuna / nauczyciela prowadzącego; Ocena 360° (opinie nauczycieli, kolegów/koleżanek, pacjentów, innych współpracowników); Samoocena (w tym portfolio)

TABELA TREŚCI PROGRAMOWYCH

Treści programowe	Liczba godzin	Odniesienie do efektów uczenia się do ZAJĘĆ
WYKŁADY, semestr I		
1. Interakcje leków.	1	B.W1., B.W4., K.1., K.4.
2. Działania niepożądane leków.	1	B.W4., K.1., K.4.
3. Bezpieczeństwo terapii.	2	B.W4., K.1., K.4.
4. Zasady ordynowania leków i wyrobów medycznych, w tym wystawiania zleceń i recept.	2	B.W3., K.2., K.3., K.6.
5. Farmakoterapia w okresie ciąży i laktacji.	2	B.W4., K.1., K.4.
6. Regulacje prawne odpłatności za leki oraz refundacji, w tym uprawnienia pielęgniarek do wystawiania recept.	1	B.W2., K.1., K.4.
KONWERSATORIA/ĆWICZENIA, semestr I		
1. Zasady prawidłowego wystawiania recept elektronicznych.	3	B.U1., B.U2., B.U3., B.U4., K.1., K.2., K.3., K.4., K.5., K.6.
2. Recepta na lek w formie magistralnej.	3	
3. Postępowanie w przypadku wystąpienia niepożądanych działań leków.	3	
4. Postępowanie w przypadku przedawkowania substancji leczniczych.	3	
5. Ordynowanie leków kobietom w ciąży.	3	
Samodzielna praca studenta		
1. Przygotowanie do egzaminu z wykładów.	5	B.U1., B.U2., B.U3., B.U4., K.1., K.2., K.3., K.4., K.5., K.6.
2. Opracowanie zadania i przygotowanie do zaliczenia ćwiczeń i zajęć praktycznych.	9	

WYKAZ LITERATURY**Literatura podstawowa:**

1. Dominiak I., Gaworska-Krzemińska A., Kiliańska D., *Ordynowanie leków i wypisywanie recept. Przewodnik dla pielęgniarek i położnych*, Edumetriq, Sopot 2016.
2. Rajtar-Cynke G., *Recepty. Zasady wystawiania*, PZWL, Warszawa 2016 (druk 2023).

Literatura uzupełniająca:

1. Hryniewiecka E., Joniec-Maciejak I., *Ordynacja i farmakoterapia w praktyce pielęgniarki i położnej*, Urban & Partner, Wrocław 2019.
2. Mutschler E., *Farmakologia i toksykologia*, MedPharm, Wrocław 2016.

Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne**Sposób zaliczenia**

- Egzamin – wykłady
- Zaliczenie z oceną – ćwiczenia

Formy i kryteria zaliczenia

ZALICZENIE PRZEDMIOTU – PRZEDMIOT KOŃCZY SIĘ EGZAMINEM

Wykład

Podstawę do uzyskania zaliczenia stanowi:

- obecność 100%; potwierdzona wpisem na liście obecności,
- ewentualna 10% nieobecność zrównoważona w sposób indywidualnie ustalony z prowadzącym zajęcia,
- pozytywne zaliczenie kolokwium ustnego/pisemnego.

Ćwiczenia

Podstawę do uzyskania zaliczenia na ocenę stanowi:

- obecność 100%; potwierdzona wpisem na liście obecności (nieobecność usprawiedliwiona w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim lub innych przyczyn losowych i odpracowanie zajęć w innym

terminie),

- aktywny udział w ćwiczeniach (przejawianie zainteresowania zagadnieniami omawianymi i prowadzonymi w trakcie ćwiczeń),
- poprawna, oceniona pozytywnie odpowiedź ustna na 3 pytania z zakresu treści odnoszących się do efektów uczenia się z dziedziny wiedzy i umiejętności, zadane studentowi w czasie trwania ćwiczeń,

KRYTERIA OCENY WIEDZY

Kryteria oceny wiedzy - test

Ocena	Bardzo dobry (5.0)	Dobry plus (4.5)	Dobry (4.0)	Dostateczny plus (3.5)	Dostateczny (3.0)	Niedostateczny (2.0)
% poprawnych odpowiedzi	93-100%	85-92%	77-84%	69-76%	60-68%	59% i mniej

Kryteria oceny wiedzy – odpowiedź ustna

Kryterium	Liczba punktów 0-5
Poprawność odpowiedzi	
Trafność rozpoznania problemów	
Aktualna wiedza medyczna i nauk o zdrowiu	
Wiedza interdyscyplinarna	
Poprawność słownictwa medycznego / fachowego	
Samodzielność i kreatywność w proponowaniu rozwiązań	
Razem	

*Uzyskanie 0-1 punktów w ramach któregośkolwiek kryterium skutkuje oceną niedostateczną

Liczba punktów i ocena:

30-28 - bardzo dobry (5,0) - student udziela całkowicie wyczerpującej i prawidłowej odpowiedzi na zadane pytanie, swobodnie posługuje się poprawnym merytorycznie językiem naukowym, uwzględniając w odpowiedzi ustnej aktualną wiedzę medyczną, wykazuje się łatwością w rozwiązywaniu problemów wynikających z zadania, umiejętnie łączy wiedzę z różnych dziedzin naukowych, wykazuje się oryginalnością własnych przemyśleń.

27-25 - plus dobry (4,5) - student udziela prawidłowej odpowiedzi na zadane pytanie, posługuje się językiem naukowym, uwzględniając w odpowiedzi ustnej aktualną wiedzę medyczną, rozwiązuje problemy wynikające z zadania, łączy wiedzę z kilku dziedzin naukowych.

24-22 - dobry (4,0) – student udziela zasadniczo samodzielnej odpowiedzi, która zawiera większość wymaganych treści, dopuszczalne są nieliczne błędy w odpowiedzi (drugorzędne z punktu widzenia tematu), posługuje się aktualną wiedzą medyczną wymagającą niewielkiego uzupełnienia, odpowiedź jest poprawna pod względem języka naukowego, trafność rozpoznawania problemów wymagająca niewielkiej poprawy, w odpowiedzi i powinny być zawarte samodzielne wnioski studenta.

21-19 - plus dostateczny (3,5) - student udziela zasadniczo samodzielnej odpowiedzi, która zawiera większość wymaganych treści, popełnia nieliczne, pierwszoplanowe błędy w odpowiedzi, student zna najważniejsze fakty i potrafi je zinterpretować oraz wyłonić najważniejsze problemy, posługuje się wiedzą medyczną nie zawsze aktualną, w odpowiedzi uwzględnia wiedzę tylko z danej dziedziny, popełnia błędy w posługiwaniu się językiem naukowym, wymaga pomocy w wyciąganiu wniosków.

18-16 - dostateczny (3,0) – student udziela odpowiedzi zawierającej część wymaganych informacji, popełniając błędy, ale z pomocą nauczyciela koryguje swoją odpowiedź, zarówno w zakresie wiedzy merytorycznej, jak i w sposobie jej prezentowania, student zna jednak podstawowe fakty i przy pomocy nauczyciela udziela odpowiedzi na postawione pytanie.

EGZAMIN KOŃCOWY Z PRZEDMIOTU

- Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest uzyskanie pozytywnego zaliczenia z wykładów i ćwiczeń, zajęć praktycznych
- Egzamin ma formę testu pisemnego, test wielokrotnego wyboru /MCQ/ (każda prawidłowa odpowiedź to 1 punkt, brak odpowiedzi lub odpowiedź nieprawidłowa 0 punktów, minimum 60% prawidłowych odpowiedzi kwalifikuje do uzyskania pozytywnej oceny.

Kryteria ocen z testu

Ocena	Bardzo dobry (5.0)	Dobry plus (4.5)	Dobry (4.0)	Dostateczny plus (3.5)	Dostateczny (3.0)	Niedostateczny (2.0)
% poprawnych odpowiedzi	93-100%	85-92%	77-84%	69-76%	60-68%	59% i mniej

i/lub odpowiedź ustna

Kryteria ocen – odpowiedź ustna

Ocena	Kryterium
Bardzo dobra	Poprawna, pełna, samodzielna odpowiedź na 3 pytania zadane studentowi przez prowadzącego zajęcia
Dobra	Poprawna, wymagająca nieznacznego ukierunkowania przez nauczyciela, odpowiedź na 3 pytania zadane studentowi
Dostateczna	Poprawna, niepełna, wymagająca znacznego ukierunkowania przez nauczyciela odpowiedź na 3 pytania zadane studentowi
Niedostateczna	Brak odpowiedzi lub niepoprawna odpowiedź na każde z 3 pytań zadanych studentowi

OCENA KOŃCOWA Z PRZEDMIOTU:

- egzamin stanowi 60% oceny końcowej z przedmiotu,
- pozostałe 40% to średnia ocen z pozostałych form zajęć.

Ocena końcowa jest przeliczana według kryteriów:

3,0 -3,24 – dostateczny (3,0)
3,25 -3,74 – dostateczny (3,5)
3,75 -4,24 – dobry (4,0)
4,25-4,74 – dobry plus (4,5)
4,75 -5,0 – bardzo dobry (5,0)

Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:

Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim lub innych przyczyn losowych. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem wykładów, ćwiczeń, zajęć praktycznych w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia, a praktyki zawodowej koordynator praktyk.

Zarówno student powracający z urlopu dziekańskiego, jak i student powtarzający rok ma obowiązek uczęszczania na wszystkie zajęcia oraz przystąpienia do zaliczenia/ egzaminu. Jedynie w przypadku uzyskania z zaliczenia/egzaminu w danym roku oceny co najmniej dostatecznej (3.0) student powtarzający rok z powodu innego przedmiotu może być zwolniony z konieczności uczęszczania na zajęcia i zdawania oraz zaliczania przedmiotu.

Akceptacja:
Prorektor ds. dydaktycznych